

توضیحات رئیس سازمان بورس از سهام عدالت، شرکت های سرمایه گذاری و شرایط برگزاری مجامع آنها

مجید عشقی رئیس سازمان بورس می گوید: در حال حاضر بالغ بر ۵۰ میلیون نفر سهامدار سهام عدالت هستند که حدود ۲۰ میلیون نفر به صورت مستقیم و ۳۰ میلیون نفر به صورت غیر مستقیم از طریق شرکت های سرمایه گذاری استانی، سهام عدالت خود را مدیریت می کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در گفت و گو با برنامه صف اول شبکه خبر در خصوص شرایط برگزاری مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت بیان کرد: سهام عدالت با هدف گسترش عدالت اجتماعی و توانمندسازی مردم در سال ۱۳۸۵ طبق فرمان مقام معظم رهبری توزیع شد و در همان راستا چند هدف دیگر از جمله توضیح عادلانه مالکیت، مشارکت مردم در بنگاه های اقتصادی و ثروت آفرینی پایدار در کشور تعریف شد.

وی افزود: در حال حاضر بالغ بر ۵۰ میلیون نفر سهامدار سهام عدالت هستند که حدود ۲۰ میلیون نفر به صورت مستقیم و ۳۰ میلیون نفر به صورت غیر مستقیم از طریق شرکت های سرمایه گذاری استانی، سهام عدالت خود را مدیریت می کنند. در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ اشکالاتی در ساماندهی برگزاری مجامع شرکت ها اتفاق افتاد که باعث شد روند برگزاری مجامع این شرکت ها متوقف شود. از سال ۹۹ هیئت مدیره این شرکت ها تجدید نشده و همان هیئت مدیره که مدت ماموریت شان تمام شده در این شرکت ها حضور دارند. بعد از آنکه مردم در سال ۹۹ روش مدیریت سهام عدالت خود را انتخاب کردند در انتخاب اعضای هیئت مدیره هیچ نقشی نداشته اند. سال ۱۴۰۰ تصمیماتی توسط شورای عالی بورس و وزارت اقتصاد اتخاذ شد که از برگزاری مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی که اعضای هیئت مدیره آنها توسط دولت تعیین می شد، جلوگیری شد و به درستی جلوی این کار گرفته شد و مجامع این ها برگزار نشد. با توجه به ابلاغیه های مقام معظم رهبری مبنی بر اینکه دولت از مدیریت و مالکیت این شرکت ها کنار رود و سهام عدالت به دست خود مردم سپرده شود و اینکه باید دولت در کنار شأن مقررات گذاری و نظارت، از مدیریت شرکت های سبد سهام عدالت کنار رفته و آن را واگذار می کرد؛ مهم ترین قدم در راه واگذاری این مدیریت به مردم این بود که مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت برگزار شود و هیئت مدیره ها توسط مردم انتخاب شود. تصمیماتی که برای سرمایه گذاری منابع شرکت های استانی اتخاذ می شود، باید توسط خود هیئت مدیره این شرکت ها اتخاذ گردد. این هیئت مدیره ها جایگاه بسیار بالایی دارند از این جهت که در حال حاضر سبد سهام عدالت درون شرکت های سرمایه گذاری استانی بالغ بر ۶۰۰ هزار میلیارد تومان است (و ۴۰۰ هزار میلیارد تومان هم سبدی است که به صورت مستقیم در دست مردم است) و این ۶۰۰ هزار میلیارد تومانی که دست شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت است، هم سالانه سود دارد و هم می تواند عاملی باشد برای رشد و توسعه استان ها باشد. به صورت میانگین ۲۰ هزار میلیارد تومان ارزش دارایی هر استان است و در صورت مدیریت صحیح این منابع می تواند به رشد و توسعه استان کمک کند.

عشقی تصریح کرد: ما انتظار داریم اعضای هیئت مدیره که برای شرکت های استانی انتخاب می شوند، در کنار اینکه حداقل های مد نظر سازمان بورس برای تعیین صلاحیت را دارند، توانایی مدیریت این حجم از سرمایه گذاری را هم داشته باشند.

رئیس سازمان بورس اضافه کرد: طبیعتاً شورای عالی بورس به صورت دفاعاً و یکباره اختیار کل سبد سهام را به این هیئت مدیره نمی دهد و به صورت تدریجی این اتفاق خواهد افتاد؛ ولی منابع، منابعی است که می تواند به توسعه استان ها کمک کند. لذا شورای عالی بورس در قدم اول برای ساماندهی سهام عدالت تصمیم گرفت ترتیبات برگزاری مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی داده شود و مدل اجرایی به نحوی ترتیب داده شود که تمامی ذینفعان سهام عدالت در آن اجماع داشته باشند و کمک کنند. این کار، کار بسیار بزرگی است و برگزاری مجامع نیازمند کمک تمامی ذینفعان و افرادی است که درگیر سهام عدالت هستند.

عشقی ادامه داد: مصوبه مربوط به برگزاری مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت امروز به صورت عمومی اعلام شد و از فردا، برای انتخاب اعضای هیئت مدیره و تایید صلاحیت این اعضا منتشر خواهد شد. با توجه به حجم کار و برخی چالش ها، تصمیم گرفتیم از دو استان به صورت پایلوت شروع کنیم و ابتدا این دو استان مجامع خود را برگزار کنند و بعد به موازات آن، مجامع سایر شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت هم برگزار شود؛ به نحوی که تا اول شهریورماه ۱۴۰۳، تمامی مجامع شرکت های استانی برگزار شود. این طولانی بودن فرایند برگزاری مجامع به دلیل رعایت برخی زمانبندی های قانونی برای انتشار فراخوان و تایید صلاحیت اعضا و مهلت برگزاری مجمع از زمان انتشار آگهی مجمع است.

رئیس سازمان بورس اعلام کرد: برگزاری مجامع ابتدا از استان زنجان و خراسان شمالی شروع خواهد شد. این دو استان از لحاظ شفافیت اطلاعاتی، شرکت های شفاف تری بوده و اطلاعات به موقع بارگذاری شده و همکاری خوبی هم با مجموعه بازار سرمایه داشته اند. البته بقیه استان ها هم به ترتیب مجامع را برگزار خواهند کرد؛ اما این دو استان در مرحله اول مجامع خود را برگزار خواهند کرد.

وی افزود: مجامع شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت برای سهامدارانی است که روش غیر مستقیم را برگزیده اند. سهامداران مستقیم می توانند در مجامع شرکت های سرمایه پذیر حضور داشته باشند و اعمال رای کنند

عشقی گفت: از آنجا که حدود ۳۰ میلیون نفر درگیر شرکت های سرمایه گذاری استانی هستند، احتمالاً برگزاری همزمان مجامع برای این ها چالش ایجاد می کرد و به این دلیل تصمیم به برگزاری مجامع بصورت تدریجی گرفتیم. ما در مرحله اول دو استان را انتخاب کردیم، اما در مراحل بعدی قطعاً به صورت پشت سر هم مجامع سایر استان ها برگزار خواهد شد و تلاش خواهیم کرد حتی قبل از شهریور ماه، برگزاری مجامع به پایان برسد. این تصمیم با

توجه به اجماعی که در شورای عالی بورس و وزارت تعاون و اتاق تعاون و دادستانی داشتیم، اتخاذ شد.

وی در مورد مراحل برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت اظهار کرد: مراحل به این شکل است که در وهله اول زمان مجمع اعلام می‌شود (دو ماه قبل از تاریخ برگزاری مجمع) که حدود یک ماه برای اینکه اشخاصی که قصد نامزدی در هیئت مدیره این شرکت‌ها را دارند، ثبت نام کرده و حدود یک ماه هم بحث تایید صلاحیت حرفه‌ای و صلاحیت‌های عمومی زمان خواهد برد. بعد از آن مجمع توسط هیئت مدیره فعلی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی برگزار شده و هیئت رئیسه از بین سهامداران انتخاب می‌شود. با توجه به اینکه در سه سال گذشته مجامع این شرکت‌ها تشکیل نشده، مجامع سه ساله پشت سر هم باید تشکیل شود و صورت‌های مالی تصویب گردد. تمامی مواردی که در مجامع عادی باید تصویب شود در مجامع این شرکت‌ها هم تصویب خواهد شد. نکته اینجاست که مجامع به صورت همزمان به صورت حضوری و الکترونیک برگزار خواهد شد و امکان رای بر خط وجود دارد و سعی می‌شود ارتباط اینترنتی هم برقرار شود تا سهامداران حاضر در مجمع به صورت الکترونیک رای دهند که شمارش آن را هم تسهیل شود. البته ما برای تسهیل حضور مردم در مجامع، از روزهای قبل امکانی برای مراجعه مردم به سامانه شرکت سپرده‌گذاری مرکزی فراهم می‌کنیم تا بتوانند اعلام کنند که خودشان در مجامع رای خواهند داد یا نماینده انتخاب می‌کنند و... مردم می‌توانند شرکت‌های تعاونی شهرستانی را به عنوان نماینده انتخاب کنند یا به صورت مستقیم رای دهند. با توجه به اینکه سال اول است و قصد داریم از پتانسیل و ظرفیت شرکت‌های تعاونی شهرستانی سهام عدالت هم استفاده کنیم، اگر سهامداران عدالت در سامانه هیچ‌یک از روش‌ها را برای رای انتخاب نکنند و اصالتاً نماینده تعیین نکنند؛ شرکت تعاونی شهرستانی سهام عدالت به عنوان نماینده آنان در مجمع حضور پیدا خواهد کرد تا حق رای این افراد نسوزد؛ مشروط بر آنکه شرکت‌های تعاونی شهرستانی شرایط حضور در مجمع به نمایندگی از سهامداران را داشته باشند و بر اساس مقررات وزارت تعاون، حد نصاب ۲۰ درصد را برای مجامع خود داشته باشند.

عشقی گفت: متأسفانه شرکت‌های تعاونی شهرستانی در سنوات گذشته مورد غفلت قرار گرفته و بسیاری از ساختارهای آنها هم از بین رفته و کاری به آنها سپرده نشده است. در سال اول، شورای عالی بورس تصویب کرده که از ظرفیت تعاونی‌های شهرستانی هم برای مشارکت مردم در مجامع استفاده کنیم.

وی اظهار کرد: سهامداران شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی مردم هستند و با واگذاری نمایندگی به شرکت‌های تعاونی شهرستانی، اداره مالکیت و مدیریت که مورد تأکید مقام معظم رهبری هم بوده، به سهامداران واگذار خواهد شد.

رئیس سازمان بورس در خصوص شرایط اشخاصی که قصد عضویت در هیئت مدیره شرکت‌های سرمایه‌گذاری استان سهام عدالت دارند، گفت: طبق شرایطی که برای عضویت در هیئت مدیره سایر نهادهای مالی تحت نظر سازمان بورس در نظر گرفته‌ایم، باید صلاحیت‌های عمومی اشخاص تایید شود. صلاحیت تخصصی هم از سه جنبه بررسی خواهد شد؛ سابقه تحصیلی؛ تحصیلات مرتبط با حوزه اقتصاد و تجربه لازم را هم برای اداره شرکت‌ها. ضمناً افراد باید در مصاحبه عینی هم حضور پیدا کرده و شرایطی که در مصاحبه در خصوص آشنایی با شرکت‌داری و بنگاه داری و... در نظر گرفته شده، داشته باشند. بر اساس تصمیم شورای عالی بورس قرار شد تغییری در دستورالعمل صلاحیت حرفه‌ای صورت بگیرد که اعضای هیئت مدیره و مدیران عامل شرکت‌ها دارای بالاترین حد صلاحیت باشند. هر استان بالغ بر یک میلیون نفر ذینفع دارد و از آنجا که منابع مردم در دست این شرکت‌هاست، اعضای هیئت مدیره باید صلاحیت کافی داشته باشند تا این منابع را به درستی مدیریت کنند. در مجامع این شرکت‌ها باید قانون تجارت رعایت شود و اشخاصی که نامزد هیئت مدیره می‌شوند حتماً باید خودشان هم سهام داشته باشند. کلیه سهامداران شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت چه اشخاصی که سهام عدالت به آنها داده شده و چه اشخاصی که بعداً اقدام به خرید سهام عدالت کرده‌اند، می‌توانند در مجامع شرکت کنند. براساس تصمیم شورای عالی بورس، باتوجه به اینکه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی دارای دینفعان زیادی است و منابع سهامداران دست آن‌هاست دقت نظر لازم را برای تایید صلاحیت اعضای هیئت مدیره شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی خواهیم داشت. شرکت‌های تعاونی نیز زیر نظر وزارت تعاون هستند که برای برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی از این تعاونی‌ها بهره خواهیم گرفت. در حال حاضر در تمام استان‌ها شرکت سرمایه‌گذار استانی داریم، بجز تهران و کرج که باید تفکیک شوند و سمنان نیز فعلاً ثبت نکرده است.

عشقی افزود: واریز سود سهام عدالت توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی صورت می‌گیرد که اولین مرحله واریز سود، آذرماه انجام خواهد شد. سود مرحله دوم هم تا پایان سال پرداخت خواهد شد. سود سهامدارانی که پرتفوی ۴۰۰ الی ۵۰۰ هزار تومانی دارند، حدود ۶۰۰ هزار تومان و سود سهامدارانی که سهام عدالت یک میلیون تومانی داشته‌اند، حدود یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. تا کنون ۹ شرکت سود را به حساب سپرده‌گذاری واریز نکرده‌اند که تقاضا داریم هرچه سریعتر نسبت به این امر اقدام کنند؛ در غیر این صورت به شکل قانونی ورود خواهیم کرد به طوری که در مرحله اول به کمیته تخلفاتی معرفی می‌شوند و در مرحله بعد به صورت قضایی اقدام خواهیم کرد.

وی اضافه کرد: پرداخت سود سهام عدالت هزینه‌ای برای سهامداران ندارد و هیچ پیامک و لینکی برای سهامداران ارسال نخواهد شد. سود به حسابی که سهامداران در سایت سهام عدالت اعلام کرده‌اند واریز خواهد شد. تقریباً دو میلیون نفر هیچ حسابی برای دریافت سود سهام عدالت معرفی نکرده‌اند که از آنها می‌خواهیم حساب خود را در سایت سجام مشخص کنند. ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از سهامداران سهام عدالت فوت کرده‌اند که سود این اشخاص نزد سپرده‌گذاری مرکزی در حساب جداگانه قرار دارد که به تدریج براساس گواهی انحصار وراثت سود به حساب وراثت واریز خواهد شد.

وی افزود: نزدیک به دو هزار شعبه کارگزاری داریم که وراثت می‌توانند با مراجعه به آنها و در دست داشتن گواهی وراثت اطلاعات خود را در سامانه وراثت وارد کنند، هزینه‌ای به طور مستقیم از وراثت دریافت نخواهد شد بلکه به طور مستقیم از سودهای انباشته شده برداشت خواهد شد. برای انتقال سهام متوفی به وراثت نیازی به سجامی شدن نیست، در صورت قابل معامله شدن سهام عدالت حتماً باید سجامی شوند.

وی گفت: اشخاصی که تا چند روز آینده بحث انتقال سهام متوفی را انجام دهند سود امسال را دریافت خواهند کرد، اشخاصی که انجام ندهند ما پس از انتقال خود سهام باتوجه به اطلاعاتی که داریم در یک بازه کوتاه کل مانده سود سهام عدالت را به وراثت منتقل خواهیم کرد.

رئیس سازمان بورس اظهار کرد: در بحث سهام عدالت موضوع مهمی که باید به آن اشاره کرد، یکی از مهم‌ترین اهداف سهام عدالت گسترش مالکیت

مردم است. یکی از مواردی که روی آن کار نشده بحث ماندگاری است، زیرا این ثروت می‌تواند در آینده یک اقدام مهمی برای اقتصاد کشور باشد، نماد اینها را به تدریج بازخواهیم کرد، اما توصیه اصلی‌مان این است که با دید بلندمدت به این سهم‌ها باشد. نقش تعاونی‌ها در بحث انتقال و هدایت مردم به شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی بسیار حائز اهمیت است و از آنها بهره خواهیم برد. شرایطی که برای بازارگردان‌ها در سال ۹۹ دیده شد مربوط به شرایط همان موقع بود که بازارگردان را فقط در سمت خرید دیده بودند. در ابتدای امسال قواعد بازارگردانی را تغییر دادیم در برخی نمادها و بازارها آن را برداشتیم و یا تعدیل کردیم.

وی افزود: یک نهادهای تخصصی برای بحث بازارگردان‌ها به منظور توسعه بازار در نظر داریم، صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی و سهامی عادی نیز در کنار این نهاد موجب کنترل هیجانات بازار خواهد شد. یکی از مهم‌ترین توقعاتی که صنایع از دولت و مجلس دارند عدم تغییر یافتن برخی متغیرها صنایع به منظور سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی‌پذیری است، بازار سرمایه بیشترین آسیب‌ها در زمان‌هایی می‌بینید که تصمیمات ناگهانی گرفته می‌شود. بعد از تجربه تلخ سال ۹۹ بدین نتیجه رسیدیم که باید سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق صندوق‌ها را تبلیغ کنیم